

EaPGREEN

Partnership for Environment and Growth

This project is
funded by the EU

SEQ üzrə Hesabat

Matthew Cashmore and Martin Smutny
BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının
məsləhətçiləri

Bakı, 4-5 aprel 2018-ci il

SEQ üzrə Hesabat

«...plan və ya proqramın icrası nəticəsində ətraf mühitə, o cümlədən sağlamlığa dəyən mühüm əhəmiyyət kəsb edən mümkün təsirləri və münasib alternativləri müəyyənləşdirir, təsvir edir və qiymətləndirir. Hər bir Tərəf ekoloji hesabatların bu Protokolun tələblərinə cavab verəcək keyfiyyətdə olmasını təmin etməlidir».

BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının SEQ üzrə
Protokolu

SEQ üzrə Hesabat- Məzmun (1)

BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının SEQ üzrə Protokolunda qeyd olunur ki, SEQ üzrə Hesabat aşağıdakıları özündə ehtiva etməlidir:

- Qeyri-texniki xülasə
- Plannın/proqramın məzmunu və əsas məqsədləri, onun digər planlarla/proqramlarla əlaqəsi
- Gələcəyə istiqamətlənmiş cari ekoloji şərait
- Mühüm təsirə məruz qalma ehtimalı olan ekoloji komponentlər
- Aidiyyatı üzrə mövcud ekoloji problemlər
- Plana/proqrama uyğun ekoloji məqsədlər (milli və beynəlxalq) və planın/proqramın hazırlanması zamanı bu məqsədlərin nəzərə alınması

SEQ üzrə Hesabat – Məzmun (2)

- Mühüm əhəmiyyətə malik mümkün təsirlər:
 - biomüxtəliflik, torpaq, iqlim, hava, su, landşaft, təbii zonalar, maddi ehtiyatlar, mədəni irs və bu faktorlar arasında qarşılıqlı əlaqə
 - ikinci dərəcəli, kumulyativ, sinerjik, qısamüddətli, ortamüddətli və uzunmüddətli, habelə daimi və müvəqqəti, müsbət və mənfi təsirlər
- Təsirlərin qarşısını almaq, azaltmaq və ya yumşaltmaq tədbirləri;
- Tələb olunan məlumatların toplanmasında (texniki və s.) rast gəlinən çətinliklərlə bağlı alternativin necə seçilməsi və necə qiymətləndirilməsi;
- Monitoring tədbirləri;
- Mühüm əhəmiyyətə malik transsərhəd təsirlər.

Mümkün təsirlərin qiymətləndirilməsi

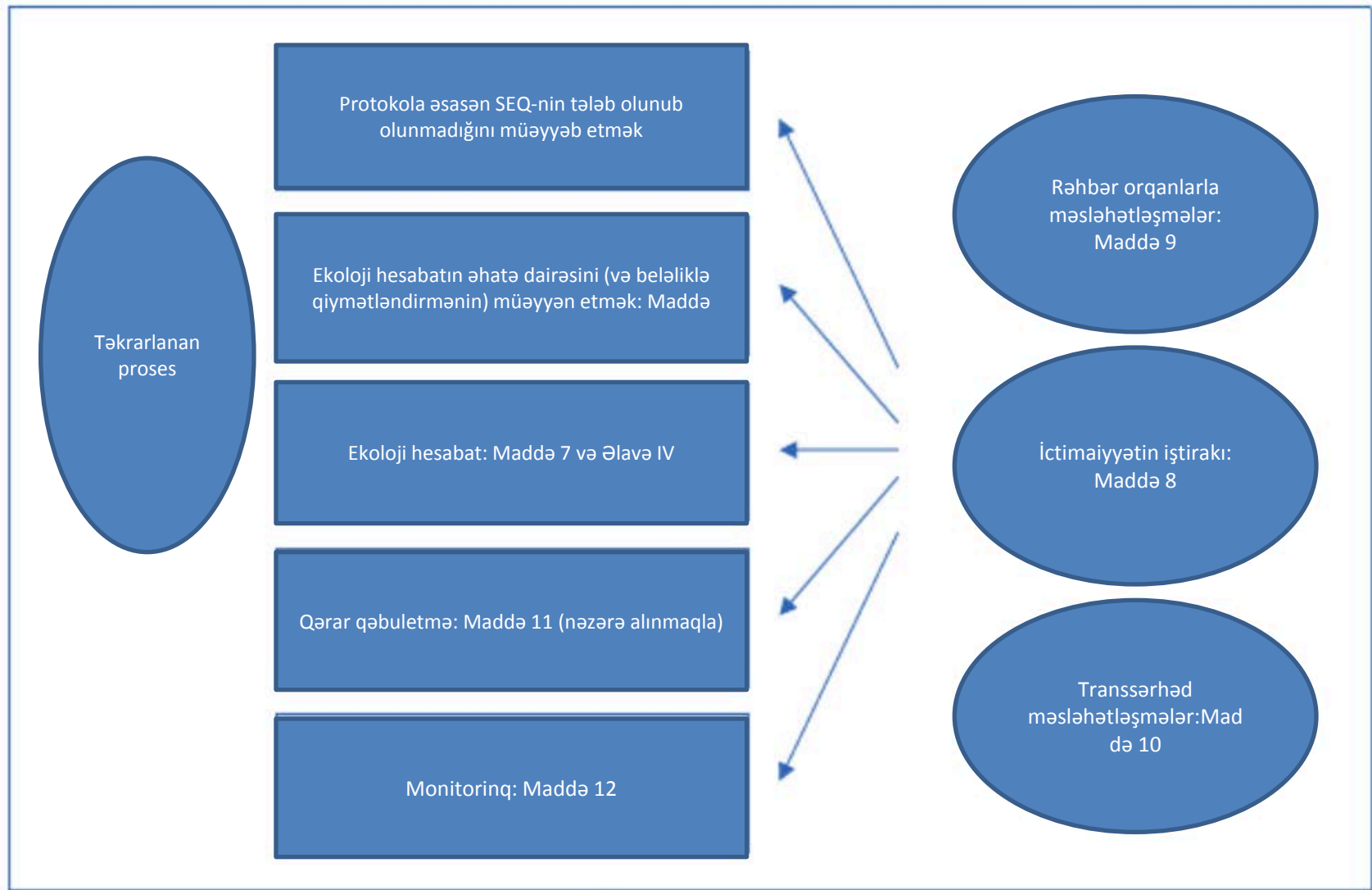
İki səviyyə:

- Siyasətin təhlili: Strateji sənədin məqsədləri və prioritetləri ilə ekoloji məqsədlər və prioritetlər arasındakı qarşılıqlı əlaqələrin və ya ziddiyətli məqamların qiymətləndirilməsi
- Təsirlərin təhlili: Fəaliyyətin əhatə dairəsi üzrə hesabatda müəyyən edilmiş başlıca ekoloji məsələlərə aid strateji sənəddə əks olunan xüsusi inkişaf təkliflərinin təsirlərinin qiymətləndirilməsi

SEQ üzrə Hesabata dair məsləhətləşmə

Ən azı iki mərhələ ərzində tələb olunan məsləhətləşmə:

1. Ekoloji hesabata daxil edilməli olan məlumatların detallarının miqyası və səviyyəsinə dair təyin olunmuş rəhbər orqanlarla məsləhətləşmə
2. SEQ üzrə Hesabat və plan layihəsi:
 - Milli: təyin olunmuş rəhbər orqanlara və ictimaiyyətə bəllidir; onların münasib zaman kəsiyində fikir bildirməsi üçün erkən və səmərəli imkan
 - Transsərhəd təsirlər: hesabatların təsirə məruz qalma ehtimalı olan digər ölkələrə göndərilməsi

Praktiki nümunələr: İngiltərə və Uels

- Torpadan istifadənin planlaşdırılması üçün SEQ üzrə Hesabatdan əvvəl hesabatın əhatə dairəsi üzrə müstəqil hesabatın tərtib olunması iğeniş yayılmış təcrübədir.

Mündəricat		
1	Giriş	1
2	Yerli Plan Sənədlərinin DQ/SEQ	5
3	Planların, siyasətlərin, proqramların və təşəbbüslərin mövzu əsasında qiymətləndirilməsi, cari vəziyyət və davamlılıqla bağlı məsələlər	14
4	Davamlılığın Qiymətləndirilməsi üzrə Çərçivənin (Normativ-hüquqi bazanın) işlənilib	65
3	Topical Assessment (Davamlılıq, davamlı və Sürətli Sənədlər)	14
5	Növbəti addımlar	74
Əlavələr		
1	Avropa məqsədi ilə uyğunluq	77
2	Planların, siyasətlərin, proqramların, strategiyaların və təşəbbüslərin qrafiki (ayrıca	79
1	Compliance with the European Objective	77
3	Planların, siyasətlərin, proqramların, strategiyaların və təşəbbüslərin qısa xülasəsi (ayrıca sənəd)	80
4	Cari vəziyyət haqqında məlumat (ayrıca sənəd)	81
5	Davamlılıq Məqsədlərinin Uyğunluq Matrisi (ayrıca sənəd)	82
5	Sustainability Objectives Compatibility Matrix (Separate Document)	82

«Mole Valley» Rayon Şurası. 2013-cü il

SEQ üzrə (əsas) Hesabatın strukturu

- Qeyri-texniki xülasə.
- Ümumi məlumat
- Qiymətləndirmə metodologiyası
- Fəaliyyətin əhatə dairəsi üzrə hesabatın xülasəsi
- Müvafiq alternativlərin qiymətləndirilməsi
- Sonrakı qiymətləndirmələr üçün əhatə dairəsinin müəyyən edilməsi
- Qiymətləndirmə (müxtəlif siyasət növləri)
- Aşkarlanan əsas faktlar
- Monitorinq çərçivəsi
- Növbəti addımlar.

SEQ üzrə Hesabat: Temza çayı: 2016-cı il üzrə Quraqlığa dair Plan Layihəsi

- Giriş
- Siyasət konteksti
- Ətraf mühitin cari vəziyyəti
- Metodologiya
- Quraqlıq üzrə seçim imkanlarının qiymətləndirilməsi (tələbyönümlü və təklifyönümlü seçim imkanları)
- Kumulyativ qiymətləndirmə
- Yumşaltma tədbirləri və monitoring
- Keyfiyyət təminatı

Siyasətin təhlili – nümunə

- Quraqlığın darə olunmasına dair siyasət:
 - Tələbyönümlü (sənayed və məişətdə sudan istifadə)
 - Su təchizatı (boruldardan su sızması hallarının azaldılması, yeni rezervuarlar, və s.) kimi məsələlərə toxunmalıdır.
- Bununla belə, bir çox hallarda strateji planlaşdırma təklifyönümlü/istehsal sahəsini nəzərə çatdırır.
- SEQ üzrə ilkin siyasət təhlili sudan səmərəli istifadə haqqında prioritetlərin, sudan istifadə mədəniyyətinin necə dəyişdiyini (vanna otaqları əvəzinə duş kabinləri)və s. sənəddə öz əksini tapmasını tövsiyə edə bilər.

Məsləhətləşmə üzrə hesabat verilməsi

Göndərən qurum	Bölmə/ band/sah	Şərh	Cavab forması	"Torbay" Şurasının təklif etdiyi tədbirlər və əlavə qeydlər
"Natural England"	Tətbiq olunmur	"Qoşuluq Planları" siyasətlərinin və təkliflərinin detallardan və Şuranın məsul olduğu gələcək məlumatlardan xəbərdar olmasını təmin etmək üçün DQ/VQQ olmasını tələb edir.	Təvsiyələr	Şura artıq üç "Qoşuluq Forumu"nu dəstəkləyən DQ/VQQ təklif edib.
"Environment Agency"	Tətbiq olunmur	DQ SCD-nə və su hövzələri ilə bağlı SCD-nin tələblərinə cavab vermək üçün tədbirlər müəyyən edən SW RBMP-yə istinad etmir.	Rədd edilib	DQ tələb olunduğu kimi SCD-nə və ÇHIP-na istinad edəcəkdir.
RSPB	Tətbiq olunmur	İnkişaf səviyyəsi canlı təbiətə, xüsusilə də bağça dərəcələrinə təsir göstərəcəkdir.	Rədd edilib	DQ tələb olunduğu kimi növbəti mərhələdə bağça dərəcəsinə istinad edəcəkdir.

SEQ üzrə hesabat layihəsinə dair məsləhətləşmələrdən əldə olunan yazılı məsləhətləşmə cavablarına qarşılıq olan cavabların qısa xülasəsi

Göndərən qurum	Bölmə/ band/sah	Şərh	Cavab forması	"Torbay" Şurasının təklif etdiyi tədbirlər və əlavə qeydlər
"Torquay" Qoşuluq Forumu	DQ üzrə Hesabat	Qəbul olunub –Yerli Plana təklif olunduğu kimi düzəliş etmək lazımdır.	Şərti dəstək	Yerli Plan layihəsinə edilmiş istənilən mühüm dəyişiklik daha sonra DQ-dan keçməlidir.
"Paignton" Qoşuluq Forumu	DQ üzrə Hesabat	Qəbul olunub - Yerli Plana təklif olunduğu kimi düzəliş etmək lazımdır.	Şərti dəstək	Yerli Plan layihəsinə edilmiş istənilən mühüm dəyişiklik daha sonra DQ-dan keçməlidir.
"Cockington" Forumu	7.3-cü bölmə	"Cockington"da mənzil tikintisinin istənilən səviyyədə olmadığını göstərmək üçün müvafiq addım atılmalıdır.	Rədd edilib	Qeyd edilib
"Boyer Planning"	Tətbiq olunmur	Mövcud layihəyə əsasən, Yerli Plana əlavə olan DQ-nin münasib alternativləri qiymətləndirəndi başa düşülməməlidir. Mənzillə təmin olunma ilə bağlı nisbətən təkmil müddə ilə yanaşı, on gələcəkdə düzəliş olunmalıdır. Əks halda, DQ etibarsız hesab oluna bilər.	Rədd edilib	Razılaşdırılıb. 10.000 alternativ yaşayış yeri DQ-nin əvvəlki mərhələsində artıq qiymətləndirilib, lakin dərc olunmayıb. Növbəti mərhələlərdə etibarsız hesab olunmaq kimi risklərdən yayınmaq üçün bunu xatırlatmaq lazımdır.
	8.1.1-ci bənd	DQ müəyyən edir ki, "Plan gələcəkdə bəzi mənzillərə olan tələbatın ətraf mühitə nəzərə alınmayan şəkildə ödənilməsinin təmin edəcəkdir." Belə bir yanaşma qəbul etməklə yeni yaranan Yerli Plan, MPSC-nin 159-cu bəndinin tələblərinə uyğun olaraq mənzillərə olan tələbatın obyektiv səviyyədə qiymətləndirilməsinə nail olmaq hesabına ətraf mühitin mühafizəsinə böyük önəm verir. Belə olan halda, Planın müsbət istiqamətdə hazırlanmış və milli siyasətə uyğun gəldiyini hesab etmək olmaz.	Rədd edilib	Razılaşdırılmayıb. DQ üzrə bəyanatla MPSC-nin 159-cu bəndi arasında ziddiyyət yoxdur və buna görə də hər hansı bir tədbir tələb olunmur.

Diqqətinizə görə təşəkkürlər!